

נגד אבא, למען השלום!

האב רוצה להתפשט בכוח הנשק

כ אשר ירד המכף על הצגת השלום המחזה החדש של בימת השחקנים, נותר בין הצופים איש אחד כועס מאוד.

שמו: ד"ר אהרון בן-עמי, ולכאורה היתה לו סיבה טובה מאוד לכעוס: בתו עופרה, החטובה והבלונדינית, מופיעה במהלך ההצגה, על הבימה, כשהיא עירומה כמעט כביום היוולדה, מראה כל מה שבתנאים כתיקונם אפילו אבא שלה אינו רואה בבית.

אולם מה שהרגינו את הדוקטור הנאור לסוציולוגיה לא היה, למרבית הפליאה, מראה איבריה החשופים והנאים של בתו הקטנה על הבימה המוארת; ואפילו לא קריאות ה"פוי" של כמה מן הצופים הפחות-נאורים, שישבו לצידו.

ד"ר בן-עמי התרגז נורא — משום שבמא" המחזה, המרצה הירושלמי אריה זאקס, צירף את המוקיה של עופרה לטכסט של המחזאי היווני אריסטופנס כדי להתקיף בחריפות, אפילו ללעוג, לכל האידיאליזם הנשגבים בהם האמין בן-עמי בכל ליבו ובכל נפשו.

זאקס, אורך המחזה, לא חסך חיצי מאנשי "התנועה למען ארץ-ישראל השלמה", הרחיק-לכת עד כדי הזכרת אחד מהם, המשורר נתן אלתרמן, בשמו המפורש.

ואילו ד"ר אהרון בן-עמי, האידיאולוג הראשי של זרם זה, מטיף מאז מלחמת-ששת-הימים לסיפוח השטחים בכוח הנורע.

★ ★ ★

שמויות של א"י השדומה

"אני לא שונאת את אבא שלי", "אני הסבירה עופרה לכתב העולם הזה, פעם אפילו הערצתי אותו. אבל היום אני חנו ביחסים אינמיים.

"זה הכל בגלל הפוליטיקה: אבא עוסק בשטויות הלו" תנועת ארץ-ישראל השלמה."

"אף פעם לא הייתי בתנועת-נוער; הסתייגו דנטים לא עניינו אותי אפילו שהייתי שנה וחצי באוניברסיטת ח'ל-אביב; ועכשיו לא איכפת לי בכלל, מה שאומרים עלי — כל זמן שזה לא מתנגש במוסר ובטעם הטוב שלי.

"וגם המוסר שלי הוא לא בדיוק כמו של אחרים: למשל — כשאני לא-נשואה — זה פשוט טיפשי להיות נאמנה לגבר אחר; בייחוד לגבר שיש להניח שהוא לא נאמן לי."

"בכלל, כל העניין הזה של הנאמנות הוא קצת מצחיק, לא? אינני בטוחה שאשמור אימונים גם לבעלי, אחרי שאתחתן; ולא אכעס נורא אם הוא יבגוד בי. אינו מין מילה מצחיקה — לבגוד. האימון בין הגבר לאשה צריך להיות מבוסס על דברים

אלתרמן כבדיחה — מה ישן זהו אפילו בדיחה טובת-לב. אם אנשי התנועה למען ארץ-ישראל השלמה רוצים להיעלב — שייעלבו בגלל הסצינה הסופית, בה עושים כל מיני דברים לשלום. לא בגלל בדיחה על משורר.

"אבי ראה את ההצגה. העירום שלי לא זיעזע אותו, גם לא החזה החשוף. בעצם, הוא היה מוכן לזה, מאחר ואני סיפרתי לי על כך מראש.

"מה שהרגינו אותו באמת היתה הגישה האנטי-מלחמתית. הוא לא הבין שזה מהוה סימל, ייחס הכל למלחמת-ששת-הימים, טען שאסור להציג מחזה אנטי-מלחמתי אחרי מלחמה כליכך צודקת.

"לא עזר שציטטתי את ד"ר אריה זאקס שטען, כי בעצם זהו לא מחזה נגד המלחמה אלא מחזה על האינדיבידואליזם, לא

התפקיד הקטן שעופרה מגלמת, התחרו המון מועמדות — ביניהן אפילו מפורסמות מאוד."

"אבל מכולן קיבלתי דווקא אני את התפקיד, מספרת עופרה. הבמאי, אריה זאקס, בחן אותי אישית, מבחינה תיאטרלית

הבת מתפשטת למען השלום

וגופנית כאחת. ורק אחריה חתמו איתי על החוזה.

"ואז הגיע הרגע הגדול: הייתי צריכה לעלות על הבימה, עירומה לגמרי — בפני קהל.

"הרגשתי פיק-ברכיים, הסמקתי כולל, כל הגוף שלי רעד. היכיתי שיהיו תגובות גסות, שהצופים יצעקו לי כל מיני מילים. אבל — שום דבר לא קרה. אמרתי את הטכסט שלי — ועברתי את מיבחן-האש הראשון.

"עכשיו, זה כבר הולך בקלות. במקום שהקהל יפתיע אותי — אני מפתיעה

עמוקים יותר — ולא על מה שקורה, במיקרה לגמרי, באווירה רומאנטית של פלירטט-אחר-מסיבה.

"והי גם הסיבה שכרע אין לי גבר קבוע או חבר משלי.

★ ★ ★

למען השלום בלבד

"עכשיו יש לי, סוף-סוף, קאריירה אמנותית ממש.

"בכלל לא איכפת לי שהמבקר חיים גמזו קטל את ההצגה. הוא בכלל לא מבין אותה, אם הוא אומר שזוהי הצגה גימנאזי סטית, הנעדרת מחזה או יצירה ספרותית של ממש. זהו מחזה נועז מאוד של אריסטופנס, שאינו מיועד אולי לילדים, אבל מתאים מאוד לכל הדם שמשוגל לחישוב. כשגמזו מבטל את ההצגה שבה אני מופיעה, זה כאילו שהוא אומר: אני כבר לא מסוגל לשפוט תיאטרון מסוג כזה. אני סניילי. אני כבר מיושן."

"ואולי, כל מה שמרגיזו אותו זה לא שאני מופיעה עירומה, אלא שצוחקים עלי-חשבון הפרה הקדושה — המשורר נתן אלתרמן.

"מה שלא מכינים זה שההתפשטות שלי היא לא סתם התפשטות: אני לא הייתי מוכנה לעשות צילומי-עירום סתם, או להופיע מעורטלת במועדון-לילה. העירום שלי לא נועד לעורר או לגרות יצרים. אם הוא עושה את זה למישהו — זה באמת העסק שלו. שיהיה מרוצה.

"העירום שלי נועד למען האמנות ולמען השלום בלבד!"

על השלום. בכלל לא עזר לי. "אבי גם אמר לי: התפקיד קטן מדי. בגלל זה לא היה כדאי שתפסיקי את הלימודים באוניברסיטה..."

"אבל על זה שאני מתפשטת בציבור — לא אמר שום דבר.

★ ★ ★

ערך ניצחי

"אני לעומתו, דווקא נורא שמחה שי הופעתי הראשונה היא בתיאטרון כזה, ובהצגה כמו השלום. זוהי הצגה נורא חשובה. נכון: בעוד שנה או שנתיים לא יהיה לה ערך — כי אז לא יהיה עוד דבר מצחיק כזה, כמו התנועה למען ארץ-ישראל השלמה. עד אז יפתרו את בעיית-השטחים.

"אבל איזה ערך יש בכלל לתיאטרון? רק ערך לגבי אלה שיושבים, אותו רגע, בארץ. כשצופאים החוצה — זה גמרי.

"סטרו אפשר לעשות בעל ערך ניצחי. אבל תיאטרון צריך להיות אקטואלי, לכן, כל השחקנים שמתים לנועץ ציפורניים בתפקידים של ציבור או שקספיר — טועים. הרבה יותר חשובות הן האפיוזות הקטנות של השלום. יותר מעניין לראות מה עושים שים בהצגה כזאת, ולהציג ביקורת חריפה."

★ ★ ★

רק עם אמנים

"ולדתי לפני שנים שנה בבית החולים עין-גור, ותמיד אהבתי אמנים, מצהירה הנערה, קטנת-הקומה ובהירת-השיער, אף פעם לא התאהבתי בסתם בחור בן-גילי. כל החברים שלי היו מבוגרים ממני לפחות בעשר שנים — ובעלי-נשמה. אינהות בועש שנים — ובעלי-נשמה.

אותו. ובעצם, זה לא מפתיע בכלל, כי אחייני-הכל, אני שחקנית!"

★ ★ ★

החזה הסימלי

"מדוע שונא אבי את ההצגה? בן-גור, לא מוצדק, אם כבר מוכיחים את

בין השאר: דוגמנית-העירום הכוכבנית תירצה ארבל.